

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

ของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี

Factors affecting financial planning behavior for retirement

of private company employees in Nonthaburi Province

นายติณภพ นครพัฒน์

สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

Tinnapob Nakornpat

E-mail : pnlawtu@gmail.com

Finance and Banking, Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยด้านทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน ซึ่งเป็นพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับชั้น Nominal Scale หรือระดับชั้น Ordinal Scale โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเพียงบางปัจจัยเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการออมเงินเพื่อการเกษียณอายุในบางพฤติกรรม เนื่องจากความแตกต่างหลากหลายของปัจจัยส่วนบุคคลของ

แต่ละบุคคลทำให้มีผลต่อความสัมพันธ์กับพฤติกรรมแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคลแต่ละคน ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการออมในระดับดีจะมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการออม และทัศนคติเกี่ยวกับการออมในระดับดีจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณหนี้สิน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงอาจศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน, การเกษียณอายุ

Abstract

This research is survey research. To study factors affecting financial planning behavior for retirement of private company employees in Nonthaburi Province. The objective is to study personal factors. Cognitive factors and attitudinal factors influencing financial planning behavior for retirement of employees of private companies in Nonthaburi Province. A questionnaire was used to collect data for the study from a sample of 340 people who were employees of private companies in Nonthaburi Province. The statistics used to analyze the data include Distributing frequencies (Frequency) and percentage values (Percentage), finding the mean (Mean) and standard deviation (Standard Deviation), and testing the relationship of variables in the Nominal Scale or Ordinal Scale using Chi-square statistics (Chi-square)

The research results found that only some personal factors are related to behavior in Saving money for retirement in certain behaviors due to the diversity of personal factors of each person, their effect on the relationship with behavior is different depending on the differences of each person. The knowledge factor about saving at a good level has a relationship with saving behavior. And attitudes about saving at a good level are related to financial planning behavior for retirement.

Suggestions for future research might include studies on the amount of debt. and the number of persons in foster care in the sample group. You may also study other factors. To make research more complete.

Keyword : Financial planning behavior, Retirement

บทนำ

การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่สูงอายุเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ทั่วโลก โดยเฉพาะในเขตประเทศพัฒนาแล้วการเพิ่มจำนวนประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากจนก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์เกือบทุกประเทศ และประเทศกำลังพัฒนามีแนวโน้มเดียวกันโดยกำลังจะมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรผู้สูงอายุอีกจำนวนมากเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในปัจจุบันแต่ละประเทศมีอัตราการเกิดที่ลดต่ำลงอันเนื่องมาจากสถานะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ประกอบกับผลของภาวะเงินเฟ้อทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ประชากรวัยทำงานต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีพ การเลี้ยงดูบุตรกลายเป็นภาระที่ค่อนข้างหนักสำหรับประชากรที่มีรายได้น้อยหรือต้องหาเช้ากินค่ำ รวมไปถึงค่านิยมในการใช้ชีวิตคู่ ค่านิยมเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวหรือการมีบุตรเปลี่ยนแปลงไป ทำให้คู่แต่งงานหลายคู่ไม่ยอมมีบุตร ในขณะที่ประชากรในแต่ละประเทศต่างให้ความสำคัญในการดูแลเอาใจใส่สุขภาพส่วนบุคคล รวมไปถึงการพัฒนาทางด้านวิทยาการทางการแพทย์ที่มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างมาก ส่งผลทำให้ประชากรมีสุขภาพที่ดีขึ้นมีอายุขัยเฉลี่ยยืนยาวขึ้น โดยภูมิภาคอาเซียนนั้นมีประชากรทั้งหมด 674 ล้านคน และมีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมากถึง 79 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.74 ของจำนวนประชากรทั้งหมด เมื่อจำนวนคนเกิดน้อยลง แต่ประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าสัดส่วนการเกิดใหม่ ส่งผลทำให้โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงไปโดยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุต่อประชากรรวมทั้งประเทศเพิ่มสูงขึ้น

โดยเพียง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566 ประเทศไทยมีประชากรรวมทั้งสิ้น 65,061,190 คน โดยมีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) จำนวน 13,064,929 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.08 ของจำนวนประชากรไทยทั้งประเทศ (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2566 อ้างถึงในกรมกิจการผู้สูงอายุ, 2567) จะสังเกตได้ว่าตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ และกำลังจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) ในไม่ช้า ทั้งนี้จากการสำรวจพบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปที่ยังคงทำงานในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงจากเดิมร้อยละ 38.9 ในปี พ.ศ. 2547 ลดลงเหลือร้อยละ 36.1 ในปี พ.ศ. 2565 (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2565))

โดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2553) ได้กำหนดนิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย นอกจากนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “การเกษียณอายุ” คือ ครบกำหนดอายุรับราชการ หรือ สิ้นกำหนดเวลารับราชการหรือการทำงาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ซึ่งโดยทั่วไปหน่วยงานราชการและบริษัทเอกชนทั่วไปจะกำหนดการเกษียณอายุการทำงานของพนักงานไว้ที่อายุ 60 ปี ทั้งนี้ในยุคที่ประชากรทั่วโลกมีอายุยืนยาวขึ้นจากนวัตกรรมทางการแพทย์รวมถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และการเอาใจใส่

ดูแลสุขภาพส่วนบุคคลของประชากรที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาพยาบาล ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น ประชากรสามารถดำรงชีพภายหลังเกษียณไปอีกยาวนาน (วิศรุต จารอนันตพงษ์, 2566) ดังนั้นการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุการทำงานจึงถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการวางแผนชีวิตก่อนเกษียณเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวและมีคุณภาพชีวิตภายหลังเกษียณที่ดี เป็นการเตรียมพร้อมให้ผู้สูงอายุจากการทำงานสามารถพึ่งพาตนเองและช่วยลดปัญหาจากการเผชิญกับสถานะวิกฤติด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สภาพจิตใจและอารมณ์ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น (ณัฐกาญจน์ เกสรบัว และ พอดิ สุขพันธ์, 2561) และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อผู้สูงอายุมีอายุยืนยาวกว่าเมื่อก่อน โดยผลจากการสำรวจพบว่าประชากรในประเทศไทยมีอายุขัยโดยเฉลี่ย 77 ปี โดยเพศชายจะมีอายุเฉลี่ย 73.5 ปี และเพศหญิงจะมีอายุเฉลี่ย 80.5 ปี (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, (2564) อ้างถึงในมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2565)) ดังนั้นเมื่อมีอายุขัยที่ยืนยาวขึ้น จำเป็นต้องใช้จ่ายมากขึ้น จึงต้องมีการวางแผนทางการเงินเพื่อให้มีเงินเพียงพอใช้จ่ายไปตลอด และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีในช่วงบั้นปลายของชีวิตตามต้องการของแต่ละบุคคลโดยไม่เป็นภาระต่อลูกหลาน ญาติพี่น้องและภาครัฐ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558)

ทั้งนี้จากการศึกษาของ จิราภรณ์ แผลงประพันธ์ (2563) พบว่า แม้บุคคลจะมีทัศนคติทางการเงินที่ดี หรือมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดี โดยการเก็บออมเงินเป็นประจำ แต่หากขาดความรู้ทางการเงิน เช่น ความรู้เกี่ยวกับการคิดคำนวณดอกเบี้ยทบต้น ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน ความรู้เกี่ยวกับกระจายความเสี่ยงในการลงทุน ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคล และการส่งเสริมการออมและการให้ความรู้ทางการเงินควรเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก เนื่องจากวัยเด็กเป็นช่วงเวลาที่สามารถปลูกฝังความรู้ และกำหนดพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าช่วงวัยอื่น

ดังนั้น การวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่ายใช้สอย และในอนาคตเพื่อให้มีเงินไว้สำหรับเลี้ยงชีพในยามเกษียณ เมื่อพนักงานบริษัทเอกชนเกษียณอายุแล้วอาจไม่มีสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ทำให้มีความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตหลังเกษียณเนื่องจากการมีรายได้น้อยพอใช้จ่าย ทำให้พนักงานบริษัทเอกชนอาจมีคุณภาพชีวิตหลังเกษียณไม่ดีนัก ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้พนักงานบริษัทเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณและสามารถเตรียมความพร้อมรวมถึงดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตามแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อพนักงานบริษัทเอกชนให้สามารถเกษียณอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณได้อย่างภาคภูมิใจและมีความสุขความสบายต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้ความเข้าใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี
2. ปัจจัยความรู้ความเข้าใจที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี
3. ปัจจัยด้านทัศนคติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตจังหวัดนนทบุรี

ขอบเขตที่ศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการออมหรือการลงทุน และทัศนคติที่เกี่ยวกับการออมหรือการลงทุน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของพนักงานบริษัทเอกชน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำผลมาคำนวณหาค่าทางสถิติต่อไป
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ศึกษาคือ พนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 340 คน
3. ระยะเวลา 2 เดือน ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 ถึงเดือนเมษายน 2567

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลส่งเสริมกิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณเพื่อให้พนักงานบริษัทเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

2. ผลการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมให้พนักงานบริษัทเอกชนมีความรู้ ความเข้าใจการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ และสามารถวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณได้อย่างเหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน คือ การกระทำหรือนิสัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเงิน การเก็บเงิน การลงทุน และการใช้เงินในชีวิตประจำวัน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของเราในระยะยาว การวางแผนทางการเงินที่ดีช่วยให้เรามีความมั่นคงในเรื่องเงิน ลดความเสี่ยง และสร้างความสุขในการดำรงชีวิต

การเกษียณอายุ คือ กำหนดเวลาสิ้นสุดสัญญาจ้างแรงงาน เนื่องจากลูกจ้างมีอายุเกินกว่าที่นายจ้างจะว่าจ้างให้ทำงาน การเกษียณอายุอาจเกิดจากกำหนดเวลาตามที่ระบุในสัญญาจ้างแรงงาน หรือเป็นไปตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรืออาจเกิดจากข้อบังคับหรือประกาศของนายจ้างที่เกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดให้ลูกจ้างเกษียณเมื่อมีอายุ 60 ปี

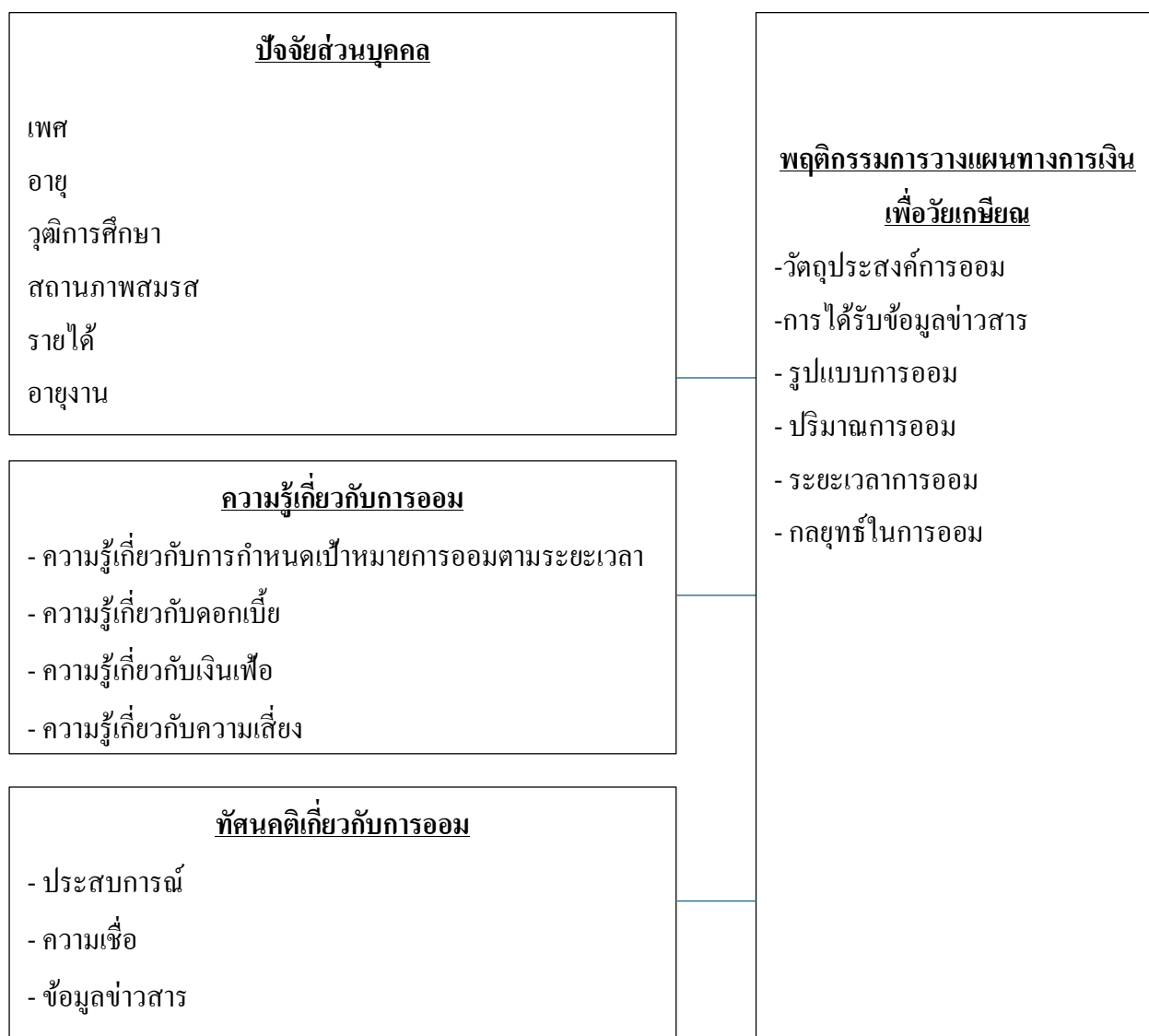
หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2552) (อ้างถึงใน ศิรินุช อินละคร , 2559) ได้กล่าวถึงความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลไว้ว่า "การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นกระบวนการในการประเมิน และปรับปรุงเพื่อให้เกิดฐานะการเงินที่มั่นคงของบุคคล ด้วยการศึกษابัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและการตัดสินใจของแต่ละบุคคล การวางแผนทางการเงินจะเกี่ยวข้องกับการจัดหา ใช้จ่ายในทรัพยากร “เงิน” ของบุคคล เช่นการออม การลงทุนตามเป้าหมายของบุคคล รางวัลของการจัดการทางการเงินที่เหมาะสมก็ คือ การยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่สูงขึ้นและมีความมั่นคงในชีวิต” ซึ่งศิรินุช อินละคร(2559) ได้สรุปว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal financial planning) นั้นเป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการบริหารจัดการกับเงินของแต่ละบุคคล เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถดำเนินการเพื่อให้ได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเงินตามเป้าหมายที่มุ่งหวังได้

รัชนิกร วงศ์จันทร์(2555) ได้กำหนดความหมายเกี่ยวกับการวางแผนเกษียณอายุไว้ว่า คือขั้นตอนกระบวนการในการวางแผนเพื่อการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุซึ่งมีความเป็นไปได้ ในการกำหนดกลยุทธ์รวมถึงแนวทางในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นในด้าน ร่างกาย จิตใจ วิถีชีวิตหรือสังคม รวมถึงในเรื่องของการเงิน ทั้งนี้โดยเฉพาะการเงินซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ เพราะเป็นการสร้างหลักประกันด้านรายได้ให้เพียงพอเพื่อให้สามารถดำรงชีพต่อไปตามมาตรฐานที่เหมาะสม

สุจิต น้าผุด และคณะ (2557) ได้อธิบายว่า ทักษคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบ ต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล หรือต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสถานะเช่นนั้นจะส่งผลต่อการกำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์ ต่อบุคคล หรือต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ทักษคติเกี่ยวกับเงิน คือ ความคิดของเราที่เกี่ยวกับเงินที่ปรากฏในสมองของเราเมื่อนึกถึงเงิน เป็นอารมณ์ ความรู้สึก การให้ความหมายและความสำคัญเกี่ยวกับเงิน โดยความเชื่อและทัศนคติทางการเงินสามารถเปรียบเทียบได้ดังสินทรัพย์ที่เราได้สะสมไว้ที่ธนาคารสมองมาตั้งแต่สมัยวัยเด็ก และถูกเก็บสะสมเรื่อยมาจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผ่านกระบวนการการสั่งสอน ประสบการณ์ เรื่องราวต่างๆมากมายที่ผ่านเข้ามาในชีวิต หากความเชื่อและทัศนคติทางบวกหรือเป็นสินทรัพย์ ย่อมส่งเสริมในการทำงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการเงินของเราได้เป็นอย่างดี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 20 - 60 ปี ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อยู่อาศัยในเขตจังหวัดนนทบุรี

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรและสัดส่วนที่แน่นอนของประชากรจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ดังนั้น จึงได้กำหนดให้มีขนาดความแปรปรวน คือ $P = 0.3$ และ $d = 0.5$ โดยมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้น จึงใช้สูตร Cochran ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

โดยที่ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม

Z คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ

(Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95%) $\Rightarrow Z = 1.96$)

d คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

(ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{0.3(1 - 0.3) (1.96)^2}{(0.5)^2} \\ &= 322.69 \end{aligned}$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสมการข้างต้น จะได้จำนวนขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 322.69 หรือเท่ากับ 323 ราย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้เพิ่มขึ้น 5% จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังนั้น รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 340 ราย เพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยออกแบบเอง จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการตั้งคำถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ อายุงาน เป็นแบบสอบถามในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบสำหรับการวัดความรู้เกี่ยวกับการออมของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายการออมตามระยะเวลา ความรู้เกี่ยวกับดอกเบี้ย ความรู้เกี่ยวกับเงินเฟ้อ และความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง จะใช้คำถามที่เป็นโจทย์วัดความเข้าใจในการออมเงิน ซึ่งมีคะแนนรวม 12 คะแนน จากคำถาม 12 ข้อ โดยแบ่งเกณฑ์คะแนนดังนี้

- 1) คะแนน 9-12 : ระดับความรู้ดี 2) คะแนน 5-8 : ระดับความรู้ปานกลาง
3) คะแนน 0-4 : ระดับความรู้น้อย

เมื่อทราบถึงระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างแล้ว จากนั้นจะนำมาวิเคราะห์ว่าระดับความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อพฤติกรรมการออม และการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณหรือไม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการออมของพนักงานบริษัทเอกชน เป็นการวัดความคิดเห็นทางด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เครื่องมือประเภทมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งระดับความคิดเห็น/ระดับการกระทำออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก (Likert Scale) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองมาก
คะแนน 3 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองน้อยที่สุด

การแปรผลนั้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการวัดว่าทัศนคติเกี่ยวกับการออมโดยคำนวณได้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับการออมตรงกับตนเองน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มคนวัยทำงานเป็นการวัดความคิดเห็นทางการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เครื่องมือประเภทข้อคำถามแบบเลือกตอบ

และการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง ผู้วิจัยจะทดลองใช้แบบสอบถาม (Pilot Survey) จำนวน 30 ชุด (Tryout) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย จำนวน 30 คน หลังจากนั้น นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งกำหนดค่ามากกว่า 0.70 และนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามก่อนทำการเก็บข้อมูลจริง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวความคิด จากเอกสาร ตำรา หนังสือ เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง (Expert Interview) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัยวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Pilot Test) และปรับปรุงเนื้อหาในส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจและความหมายไม่ชัดเจน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีแหล่งข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยจะให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามโดยตรง หรือใช้วิธีการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ ผ่าน Google Docs จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามในระบบออนไลน์ ผ่านทาง Social Media เช่น Facebook , Line

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ในการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อนำไปวิเคราะห์หลักการทางสถิติที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติเกี่ยวกับการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

เป็นการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จะใช้สถิติ ดังนี้

1. การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในระดับชั้น Nominal Scale หรือระดับชั้น Ordinal Scale โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square)

โดยเมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาลงรหัส และถ่ายทอกรหัสแบบสอบถามลงในแบบฟอร์มลงรหัส (Coding Form) เพื่อให้สามารถนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หลังจากนั้นจึงนำผลที่ได้มาอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัย

1. ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 340 คน สามารถแบ่งออกเป็นเพศชายร้อยละ 39.12 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 60.88 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.24 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 71.18 โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 55.59 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 30,001-60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.06 และมีอายุงาน 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.82

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับการออม แบ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายการออมตามระยะเวลา ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องทั้งสามข้อ คิดเป็นร้อยละ 45.29 ความรู้เกี่ยวกับดอกเบี้ย ส่วนใหญ่ตอบถูกต้องทั้งสามข้อ

คิดเป็นร้อยละ 37.06 ความรู้เกี่ยวกับเงินเพื่อ ส่วนใหญ่ตอบถูกทั้งสามข้อ คิดเป็นร้อยละ 42.06 และเมื่อนำมาจัดระดับความรู้เกี่ยวกับการออมตามระดับคะแนนออกเป็น 3 ระดับ พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการออมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 51.18

3 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการออม พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการออมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดได้แก่ ด้านความเชื่อ ทัศนคติเกี่ยวกับการออมด้านประสบการณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดได้แก่ การทราบว่าการออมและการลงทุนที่ดีต้องพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ประกอบกัน ได้แก่ เงินทุนหรือเงินต้น อัตราผลตอบแทน และระยะเวลาการลงทุน ทัศนคติเกี่ยวกับการออมด้านความเชื่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดได้แก่ การเชื่อว่าการสำรองเงินเพื่อใช้ยามจำเป็นหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญ และทัศนคติเกี่ยวกับการออมด้านข้อมูลข่าวสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่าข้อที่มีระดับความสำคัญมากที่สุดได้แก่ การเห็นด้วยกับการติดตามข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่เชื่อถือได้และรวดเร็วจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการออม

4. ด้านพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ พบว่าส่วนมากมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อเป็นเงินไว้ใช้ในยามเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 56.18 โดยส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการออมจากอินเทอร์เน็ต และสื่อโซเชียลมีเดียบ่อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.24 คนส่วนใหญ่เห็นว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการออมมีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการออมบ้าง คิดเป็นร้อยละ 66.18 ส่วนใหญ่จะเปรียบเทียบผลตอบแทนและเงื่อนไขเกี่ยวกับการออมโดยอาศัยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการออมจากสถาบันการเงินต่างๆ ก่อนออมบ้างเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.12 เลือกออมเงินเพื่อการเกษียณโดยเก็บเงินในบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้เพื่อออมเงิน โดยเฉพาะ มีผู้เลือกตอบจำนวน 199 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.08 ส่วนใหญ่จะออมเงินในอัตราร้อยละ 8 – 10 ของรายได้ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 31.47 และคิดว่าภายหลังเกษียณจะมีปริมาณค่าใช้จ่ายต่อเดือนไม่เกินร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 42.94 ส่วนมากคิดว่าภายหลังเกษียณจะไม่มีเงินเพียงพอใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 38.53 ทั้งนี้ส่วนใหญ่เริ่มต้นเก็บเงินเพื่อการเกษียณตั้งแต่เมื่อเริ่มทำงาน คิดเป็นร้อยละ 37.65 และเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บเงินเพื่อการเกษียณควรเป็นระยะเวลา 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 37.35 อีกทั้งเลือกวิธีออมเงินโดยหักเงินสำหรับออมก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้ จำนวน 234 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.64

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า (1) อายุ , สถานภาพสมรส , รายได้เฉลี่ยต่อเดือน , อายุงาน มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การออม (2) เพศ , วุฒิการศึกษา , อายุงาน มี

ความสัมพันธ์กับการได้รับข้อมูลข่าวสารในประเด็นแหล่งข่าวสารการออม (3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการได้รับข้อมูลข่าวสารในประเด็นการมีผลกระทบของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตัดสินใจในการออมและการเปรียบเทียบผลตอบแทนและเงื่อนไขเกี่ยวกับการออมโดยข้อมูลจากสถาบันการเงิน (4) วุฒิการศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, อายุงาน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมในประเด็นปริมาณเงินออมในแต่ละเดือน (5) เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, อายุงาน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมในประเด็นปริมาณค่าใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ (6) อายุ, วุฒิการศึกษา, สถานภาพสมรส, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, อายุงาน มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมในประเด็นความเพียงพอของปริมาณเงินออมหลังเกษียณ (7) อายุ, วุฒิการศึกษา, สถานภาพสมรส, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, อายุงาน มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการออมในประเด็นการเริ่มต้นเก็บเงินเพื่อการเกษียณ (8) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการออมในประเด็นระยะเวลาในการเก็บเงินออมเพื่อเกษียณ

5.1.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการออมของผู้ตอบแบบสอบถามกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าระดับความรู้เกี่ยวกับการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการออมด้านวัตถุประสงค์การออม, การได้รับข้อมูลข่าวสารในประเด็นการมีผลกระทบของข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตัดสินใจในการออมและการเปรียบเทียบผลตอบแทนและเงื่อนไขเกี่ยวกับการออมโดยข้อมูลจากสถาบันการเงิน, ปริมาณการออมในประเด็นปริมาณเงินออมในแต่ละเดือน, ปริมาณการออมในประเด็นปริมาณค่าใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ, ปริมาณการออมในประเด็นความเพียงพอของปริมาณเงินออมหลังเกษียณ, ระยะเวลาการออมในประเด็นการเริ่มต้นเก็บเงินเพื่อการเกษียณและในประเด็นระยะเวลาในการเก็บเงินออมเพื่อเกษียณ

5.1.7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับการออมของผู้ตอบแบบสอบถามกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการออมด้านวัตถุประสงค์การออม, การได้รับข้อมูลข่าวสารในประเด็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนและเงื่อนไขเกี่ยวกับการออมโดยข้อมูลจากสถาบันการเงิน, ปริมาณการออมในประเด็นปริมาณเงินออมในแต่ละเดือน, ปริมาณการออมในประเด็นปริมาณค่าใช้จ่ายต่อเดือนหลังเกษียณ, ปริมาณการออมในประเด็นความเพียงพอของปริมาณเงินออมหลังเกษียณ, ระยะเวลาการออมในประเด็นการเริ่มต้นเก็บเงินเพื่อการเกษียณและในประเด็นระยะเวลาในการเก็บเงินออมเพื่อเกษียณ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การออมเงินเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถทำให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินเพื่อวัยเกษียณได้ และแม้บุคคลจะมีทัศนคติเกี่ยวกับการออมที่ดี หรือมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการออมเงินที่ดี โดยมีการ

เก็บออมเงินอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ แต่หากบุคคลยังขาดความรู้ทางการเงิน เช่น ความรู้เกี่ยวกับการคิดคำนวณดอกเบี้ยทบต้น ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุน ความรู้เกี่ยวกับกระจายความเสี่ยงในการลงทุน ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคล นอกจากนี้การทบทวนแผนทางการเงินเป็นประจำจะช่วยให้ผู้ออมทราบถึงปัญหาและจุดบกพร่องของแผนทางการเงินส่วนบุคคลของตน เพื่อให้สามารถปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแผนทางการเงินให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งจะส่งผลทำให้บุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุได้ อีกทั้งการส่งเสริมการออมและการให้ความรู้ทางการเงินควรเริ่มต้นตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก เนื่องจากวัยเด็กเป็นช่วงเวลาที่สามารถถ่ายทอดพฤติกรรมและบ่มเพาะองค์ความรู้ให้เป็นลักษณะเฉพาะติดตัวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าช่วงวัยอื่น

เนื่องจากการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตทั้งในปัจจุบันเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่ายใช้สอย และในอนาคตเพื่อให้มีเงินไว้สำหรับเลี้ยงชีพในยามเกษียณ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษากรณีพนักงานบริษัทเอกชนเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับดำรงชีวิตหลังเกษียณ และลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ทางการเงินที่เกี่ยวกับการออม และทัศนคติต่อการออมส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินดังกล่าวอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาที่ได้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางการเงินดี รวมถึงมีทัศนคติและพฤติกรรมทางการเงินที่ดี ทำให้อาจจะมีภูมิคุ้มกันทางการเงินก่อนข้างมากในการมีเงินเพียงพอสำหรับใช้จ่ายยามเกษียณ แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยที่อาจจะยังมีความรู้ทางการเงิน ทัศนคติทางการเงิน รวมถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับการออมที่ยังค่อนข้างน้อย ทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้อาจมีเงินไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่าสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อรณรงค์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้พนักงานบริษัทเอกชนตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณและสามารถเตรียมความพร้อมรวมถึงดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตามแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อพนักงานบริษัทเอกชนให้สามารถเกษียณอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณได้อย่างภาคภูมิใจและมีความสุขความสบายต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปริมาณหนี้สิน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณหนี้สิน และจำนวนบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงอาจศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2566). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2566). *สถิติผู้สูงอายุ มิถุนายน 2566*. สืบค้นจาก https://www.dop.go.th/th/statistics_side?content=1&sub=2
- จิราภรณ์ แผลงประพันธ์. (2563). 'ใช้' หรือ 'เก็บ' คนไทยมีนิสัย-ทักษะทางการเงินอย่างไร?. สืบค้นจาก <https://tdri.or.th/2020/08/thailand-financial-literacy/>
- ณัฐกาญจน์ เกษรบัว, และพอดิ สุขพันธ์. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุทำงานของบุคลากรสำนักกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (set.or.th) (2566). *วางแผนเกษียณ*. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/th/education-research/education/happymoney/pre-retirement>
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.). (2565). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2564*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). *การบริหารการเงินส่วนบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>
- วิศรุต จารอนันตพงษ์. (2566). *เตรียมเงินเกษียณด้วยธีมเมกะเทรนด์*. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/th/education-research/education/happymoney/knowledge/article/92-tsi-prepare-for-retirement-planning-with-mega-trend-theme>
- ศิรินุช อินละคร. (2559). *การเงินบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2564). *สารประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล ประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2564*. สืบค้นจาก <https://ipsr.mahidol.ac.th/ipsrbeta/th/Gazette.aspx>
- สุใจ น้ำผุด, อนุชานาญ เจริญจิตรกรรม, และ สมนึก วิวัฒน์. (2557). *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.